

နာနာဘာဝ ဝိနာဘာဝ အကြောင်း ဒဂုန်ဦးထွန်းမြင့်၏ လျှောက်ထားချက်အပေါ်
ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အဖြေ

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားထံသို့

၁၉-၄-၆၉။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်ဘုရား။

ယခုပေးပို့ဆက်ကပ်သော ဆောင်းပါးစာကို ကြည့်ရှုသုံးသပ်ပြီး ဝေဖန်ပေး တော်မူပါရန် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်
ပါသည်ဘုရား။

ရှေးဆရာတော်ကြီးများ၏ အနက်ပြန်ဆိုချက်ကို ဆန်ကျင်ရေးသားသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၍ ဆရာတော်ထံတင်ပြပြီး ဝေ
ဘန်ချက်တောင်းရခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

ဦးထွန်းမြင့်
လက်ထောက်စာတည်း
ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန
ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်။

နာနာဘာဝ ဝိနာဘာဝ
ဒဂုန်-ဦးထွန်းမြင့်ရေးသည်။

တစ်နေ့တွင်ဆရာဦးဝန် (မင်းသုဝဏ်)က ကျွန်တော့်အား နာနာဘာဝ ဝိနာဘာဝ အဓိပ္ပါယ်ကို မေးသည်။ ဆရာဦး
ဝန်က မေးခြင်းဖြစ်သောကြောင့် နာနာဘာဝ ဝိနာဘာဝဟု အများခေါ်နေကြသော တစ္ဆေသရဲ ဥစ္စာစောင့် စသည်တို့
ကို မေးခြင်းမဟုတ် ကြောင်း၊ နာနာဘာဝ ဝိနာဘာဝကို သေကွဲကွဲခြင်း၊ ရှင်ကွဲကွဲခြင်းဟု ဆိုရာ၌ ဘယ် စကားက
သေကွဲကွဲခြင်းဖြစ်၍ ဘယ်စကားက ရှင်ကွဲကွဲခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို မေးလိုရင်း ဖြစ်ကြောင်း ချက်ချင်း နားလည်
ပါသည်။

သာမန်အားဖြင့် ရှင်ကွဲကွဲခြင်းကို နာနာဘာဝ၊ သေကွဲကွဲခြင်းကို ဝိနာဘာဝ ခေါ်သည်ဟု မှတ်ထင်ထားသော်လည်း
ဘယ်မှာပါသည် ဘယ်မှာတွေ့ဖူးသည်ကို ရုတ်တရက်စဉ်းစားမရသောကြောင့် ကျွန်တော် ချက်ချင်းမဖြေနိုင် ဖြစ်
နေသည်။ နဂိုက သိနေသည်ဟုထင်သော်လည်း ယခု အဖြေပေးရန် စဉ်းစားလိုက်သည့်အခါကျမှ ဘယ် စကားက
သေကွဲကွဲခြင်း၊ ဘယ်စကားက ရှင်ကွဲကွဲခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြတ်ပြတ်သားသား မသိဖြစ်နေသည်။ ပါဠိသက်ဝေါဟာရ

အဘိဓာန်တွင် နာနာဘာဝနှင့် ဝိနာဘာဝကို ဘယ်လိုအနက်ပေးလိုက်မိသည်ကိုလည်း သတိမရဖြစ်နေသည်။ စိတ်ထဲကမူ နာနာဘာဝကို ရှင်ကွဲကွဲခြင်း၊ ဝိနာဘာဝကို သေကွဲကွဲခြင်းဟု ထင်နေသည်။ သို့ရာတွင် သေပြီးနောက် တစ္ဆေသရဲ ဥစ္စာစောင့်ဖြစ်နေသူတို့ကို နာန္တာဘာဝဟု ခေါ်ကြသည်ကို တွေးမိသောအခါ သေကွဲကွဲခြင်းကို နာနာဘာဝ ခေါ်လေ သလားဟု သံသယဖြစ်မိပြန်သည်။ နာနာဘာဝ ဝိနာဘာဝဟူသော စကားနှစ်ခုတွင် နာနာ၊ ဝိနာ-ဟူသော ရှေ့ပိုင်းသာမတူပဲ ဘာဝ-ဟူသော နောက်ပိုင်းမှာ အတူတူဖြစ် သည်။ ယေဘုယျသဘောကို ပြောရလျှင် နာနာ-မှာ အသီးသီးဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၍ ဝိန္တာကား ကင်း၍ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နာနာဘာဝကို အသီးသီးဖြစ်ခြင်း၊ ဝိနာဘာဝကို ကင်း၍ဖြစ်ခြင်းဟု တိုက်ရိုက်အနက်ပြန်နိုင်သည်။ ဤအနက်တွင်လည်း သေ (ကွဲ) ရှင် (ကွဲ) ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို တိုက်ရိုက်မပါသဖြင့် ဘယ်စကားက သေကွဲ၊ ဘယ်စကားက ရှင်ကွဲဟု ခွဲခြားဖို့ခက်နေသည်။ အဆင်သင့်ရှိနေသော ပါဠိမြန်မာ အဘိဓာန်များကို ကြည့်သောအခါ အဘိဓာန်တစောင်က နာနာဘာဝကို အသီးသီး ဖြစ်ခြင်း၊ ဇာတိအားဖြင့် အထူးထူးအပြားပြားဖြစ်ခြင်း၊ အရပ်တစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွား သဖြင့် ကွေကွင်းရခြင်း၊ ဝိနာဘာဝကို ကင်း၍ဖြစ်ခြင်း၊ သေသောအားဖြင့် ကွေကွင်းရ ခြင်းဟု အနက်ပေး၍ အဘိဓာန်တစောင်က နာနာဘာဝကို အထူးထူးဖြစ်ခြင်း၊ သေကွဲ ကွဲခြင်း၊ ဝိနာဘာဝကို ကွေကွင်းခြင်းဟု အနက်ပေးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ နာနာဘာဝနှင့် ဝိနာဘာဝကို ကွဲကွဲပြားပြား ခွဲပြားနိုင်ရန်အတွက် လက်လှမ်းမှီသမျှ ရှာဖွေလေ့လာကြည့်သောအခါ ယောအတွင်းဝန်ဦးဘိုးလှိုင်ရေးသား ပြုစုသည့် အလင်္ကာနိဿယ (၃၀၉) တွင် -

“သေကွဲရှင်ကွဲ ဝိနာဘာဝ နာနာဘာဝ နှစ်မျိုးတွင် တစ်မျိုးမျိုးနှင့် ကွဲကြခြင်း သည် ဝိပုယောဂ သိင်္ဂါရ ရသမည်၏” ဟု တွေ့ရသဖြင့် မိမိထင်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း နာနာဘာဝက ရှင်ကွဲကွဲခြင်း၊ ဝိနာဘာဝက သေကွဲကွဲခြင်း ဟု ခွဲခြားလာနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အထောက်အထား တစ်ခုတည်း အားမရသောကြောင့် ဆက်လက်ရှာဖွေသောအခါ ဇိနတ္ထပကာသနီ (၆၆၂) တွင် -

“ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်အပ်ကုန်သော မိဘဆွေရင်း သားချင်းဖြစ်ကုန်သော သူတို့နှင့် အတူမနေ သေလွန်သဖြင့် ကွဲပြားရခြင်းတည်းဟူသော နာနာဘာဝ ဒေသ တပါး ဝေးကွာရခြင်းတည်း ဟူသော ဝိနာဘာဝ” ဟူ၍တွေ့ရပြန်သည်။ အလင်္ကာ နိဿယ၏စကားမှာ နာနာဘာဝကို ရှင်ကွဲကွဲခြင်း၊ ဝိနာဘာဝကို သေကွဲကွဲခြင်းဟု ဆိုရာ ရောက်သည်။ ဤဇိနတ္ထတွင်ကား ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေသည်။ ဇိနတ္ထတွင်ပါသော စကား မှာ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီးတွင် ရှင်အာနန္ဒာအား မိန့်ကြားတော်မူသည့် စကား အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်၍ ထိုစကားကို မာလာလင်္ကာရတွင် ရှာကြည့်သောအခါ စာမျက်နှာ (၂၉၂) ၌-

“နာနာဘာဝဟု ဆိုအပ်သော သေသဖြင့် ကွဲရသဖြင့်၊ ဝိနာဘာဝဟု ဆိုအပ် သော ရှင်သဖြင့် ကွဲရခြင်းသည်ရှိ၏” ဟူ၍ပင် တွေ့ရသည်။ ထိုကျမ်းတို့ထက် ရှေးကျ သော တထာဂတဥဒါနဒီပနီ (ဒု-၃၈၁) တွင်ကား

“အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော ချစ်နှစ်လိုအပ်ကုန်သောသူတို့နှင့် အထူးထူး ဖြစ်၍ ကွေကွင်းရခြင်း၊ သေသဖြင့်

ကွေ့ကွင်းရသခြင်း၊ တပါးအပြားဖြင့် ကွေ့ကွင်းရ ခြင်းသည် ရှိ၏။” ဟူ၍တွေ့ရလေသည်။ ဤတွင် ဝိနာဘာဝကို သေသဖြင့် ကွေ့ကွင်း ရခြင်း၊ (သေကွဲကွဲခြင်း)ဟု အဓိပ္ပါယ်ပေးသော်လည်း နာနာဘာဝကို ရှင်ကွဲကွဲခြင်းဟု မဆို၊ အထူးထူးဖြစ်၍ ကွေ့ကွင်းရခြင်းဟုသာ အဓိပ္ပါယ်ပြန် ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဤစကားများမှာ မြတ်စွာဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခါနီးတွင် ရှင်အာနန္ဒာဝကြွေိကား နေသဖြင့် မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသော “သဗ္ဗဟေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ” ဟူသော (သုတ်မဟာဝါ၊ မဟာ-ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်) စကားကို မြန်မာပြန်ဆိုသော စကားများဖြစ်သည်။ ပါဠိတော်တွင် ပါသော နာနာဘာဝကို ဇိနတ္ထက သေကွဲ၊ ထိုထက်ရှေးကျသည့် (၁၁၆၀-ခု) ကလည်း သေကွဲဟု အဓိပ္ပါယ်ပြန်၍ ထိုထက် ရှေးကျသော တထာဂတဥဒါနဒီပနီ (၁၁၃၄)ခုက အထူးထူးဖြစ်၍ ကွေ့ကွင်းခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ်ပြန်သည်။ ဝိနာဘာဝ ကို ဇိနတ္ထနှင့် မာလာ လင်္ကာရက ရှင်ကွဲ၊ တထာဂတဥဒါနက သေကွဲဟု အဓိပ္ပါယ်ပြန်သည်။ ထိုပါဠိကို နေရင်း ဆရာတော် (၁၀၉၇-ခု)က

“နာနာဘာဝေါစ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ထူးသောဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိနာဘာဝေါ စ၊ သေသောအားဖြင့် ကင်း၍ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အညထာဘာဝေါစ၊ ဘဝအားဖြင့် တစ်ပါးသောအပြားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည် လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟူ၍ သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော် နိဿယသစ် (၁၇၉)တွင် အနက်ပြန်တော်မူ သည်။ ဤ၌ နာနာဘာဝကို ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ထူးသောဖြစ်ခြင်းဟု အနက်ပေးထား သဖြင့် သေကွဲကွဲခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ်ကောက်ရ မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် နာနာဘာဝကလည်း သေကွဲကွဲခြင်း၊ ဝိနာဘာဝကလည်း သေကွဲကွဲခြင်းဟု ဆို သကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။ နောက်ထပ်ဆင့်လာသည့် အညထာဘာဝလည်း သေကွဲကွဲခြင်း အဓိပ္ပါယ်ပင် ဖြစ်သည်။

မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုရေးသားသော ကျမ်းများတွင် အမျိုးမျိုးဖြစ်နေသဖြင့် ပါဠိဘာသာဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ပြန်သော အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့ကို လှမ်းရပြန်သည်။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်လာ အထက်ပါစကားကို အဋ္ဌကထာ (၁၅၃) က

“ပိယေဟိ မနာပေဟိတိ . . . ဇာတိယာ နာနာဘာဝေါ၊ မရဏေန ဝိနာဘာဝေါ၊ ဘဝေန အညထာဘာဝေါ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ပြန်ထားသည်။ ဇာတိယာ နာနာဘာဝေါ-ဟူသော အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ နိဿယဆရာတော်က နာနာဘာဝ ကို “ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ထူးသောဖြစ်ခြင်း” ဟု အနက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်သည်။ မရဏေန ဝိနာဘာဝေါကိုထောက်၍ ဝိနာဘာဝကို “သေသောအားဖြင့် ကင်း၍ဖြစ်ခြင်း”ဟု အနက်ပြန်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘဝေန အညထာဘာဝေါ- ကို ထောက်၍ အညထာဘာဝကို “ဘဝအားဖြင့် တပါးသောအပြားဖြင့်ဖြစ်ခြင်း”ဟု အနက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်သည်။

တဖန်- ဇာတိယာ နာနာဘာဝေါ-ဟူသော အဋ္ဌကထာကို ဋီကာက-

“ဇာတိယာတိ ဇာတိအနုရူပက မနေန၊ နာနာဘာဝေါတိ ပိသုဘာဝေါ အသမ္ပဒ္ဒဘာဝေါ”ဟု ဖွင့်သည်။

ပဋိသန္ဓေကို အစဉ်လျှောက်သောအားဖြင့် အသီးအခြားဖြစ်ခြင်း၊ မဆက်စပ် ခြင်းဟု ဆိုလိုပေသည်။ မရဏေန ဝိနာဘာဝေါ-ကို ဋီကာက-

“မရဏေန ဝိနာဘာဝေါတိ စုတိယာ တေနတ္ထဘာဝေန အပုနရာဝတ္ထန္တတောဝိပ္ပယောဂေါ” ဟုဖွင့်သည်။

သေခြင်းဖြင့် ထိုခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောဖြင့် တဖန်ပြန်မလာတော့သည့်အတွက် ကင်းကွာသွားခြင်းဟု ဆိုလိုပေသည်။ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ပြန်ဆိုချက်ကို ထောက်လျက် နာနာဘာဝကို ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် တသီးတခြားဖြစ်ခြင်းဟုဆိုသဖြင့် သေကွဲကွဲခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ် ကောက်ရလိမ့်မည်။ ရှင်ကွဲကွဲခြင်းဟူသော အဓိပ္ပါယ်မျိုး မဟုတ်ပေ။ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို သေသေချာချာ လေ့လာကြည့်လျှင်လည်း နာနာဘာဝဟူသော စကားဖြင့် အများနားလည်နေကြသည့် ရှင်ကွဲကွဲခြင်းကို ရည်ညွှန်းသည်ဟု မယူဆနိုင်ပေ။ ယခု ဘဝတွင် တစ်ယောက်တစ်ခြားစီ အရပ်တစ်ပါး ကွဲကွာနေခြင်းကို ရှင်ကွဲကွဲခြင်းဟု အများ နားလည်ထားကြသည်။

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါနီးတွင် ရှင်အာနန္ဒာ ငကြွေဝိကားနေကြောင်း မြတ်စွာဘုရား သိတော်မူသောအခါ- “အာနန္ဒာ- သောကမဖြစ်နှင့်၊ ပရိဒေဝမဖြစ်နှင့်၊ ခပ်သိမ်းသော ချစ်ခင်အပ်သော မြတ်နိုးအပ်သောသူတို့နှင့် နာနာဘာဝကွဲ ကွဲရမည်။ ဝိနာဘာဝကွဲ ကွဲရမည်။ အညထာဘာဝကွဲ ကွဲရမည်ဟု ရှေးမဆွကပင် ငါဘုရားဟောကြားထားသည် မဟုတ်လော” ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ထိုအချိန်သို့မရောက်မီ လွန်ခဲ့သောသုံးလခန့်က အာယုသင်္ခါရ လွတ်တော်မူပြီးစကလည်း ဤအတိုင်းပင် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သေးသည်။ ရှင်သာရိပုတ္တရာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသဖြင့် ရှင်အာနန္ဒာ ပူဆွေး သောကဖြစ်သောအခါကလည်း ဤအတိုင်းပင် ချစ်ခင်အပ်မြတ်နိုးအပ်သော သူတို့နှင့် နာနာဘာဝ၊ ဝိနာဘာဝ၊ ဖြစ်ရမည်ဟု ရှေးမဆွကပင် ငါဘုရား ဟောကြားထားသည် မဟုတ်လောဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သေးသည်။

ရှေးမဆွကပင် ငါဘုရားဟောကြားထားသည် မဟုတ်လော-ဟူသော စကား အရ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို အဘယ်အခါက ဟောကြားခဲ့သနည်းဟု စစ်လျှောက်ကြည့်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ခါက ရဟန်းတို့အား ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း အမြဲမပြတ် ဆင်ခြင်ရမည့် တရားငါးမျိုးကို ဟောကြားခဲ့သည်။ အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းမှာ ဤသို့ ဖြစ်သည်။

“ငါသည် အိုခြင်းသဘောရှိ၏။ အိုခြင်းကို မလွန်ဆန်နိုင်ဟူ၍ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောကျာ်းဖြစ်စေ၊ လူဖြစ်စေ၊ ရဟန်းဖြစ်စေ၊ မပြတ်ဆင်ခြင်အပ်၏။ ငါသည် နာခြင်း သဘောရှိ၏။ နာခြင်းကို မလွန်ဆန်နိုင်၊ ငါသည် သေခြင်း သဘောရှိ၏။ သေခြင်းကို မလွန်နိုင်၊ ငါသည် ခပ်သိမ်းသော ချစ်ခင်မြတ်နိုးအပ်သောသူတို့နှင့် နာနာဘာဝ ကွဲဟူသော ကွဲကွင်းကွဲကွာခြင်းသဘောရှိ၏။ နာနာဘာဝ ဝိနာဘာဝ ကွဲခြင်းကို မလွန် ဆန်နိုင်၊ ငါသည် ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိ၏” ဟု မပြတ်ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဤ စကားသည် အဘိဏှသုတ်ဟူသောအမည်ဖြင့် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်တွင်ရှိသည်ကို တွေ့ရ သည်။

ရှေးမဆွကပင် ငါဘုရားဟောကြားထားသည် မဟုတ်လော-ဟု မိန့်ကြားတော်မူ ခြင်းမှာ ဤအဘိဏှသုတ်ကို ရည်ညွှန်း၍ မိန့်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။ ဤအဘိဏှသုတ် သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ဉာဏ်မှီသမျှ စဉ်းစားကြည့်လျှင် -ငါသည် အိုခြင်း (ဇရာ) သဘောရှိ၏။ အိုခြင်း (ဇရာ)ကို မလွန်ဆန်နိုင်သောစကားမှာ ကြွခင်းချက် မရှိ

မှန်သောစကားဖြစ်သည်။ နာခြင်း (ဗျာဓိ) သဘောရှိ၏။ ဗျာဓိကို မလွန်ဆန်နိုင် သော စကားမှာလည်း ချေဆတ်ခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်းလည်း ရောဂါတစ်မျိုးဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သောကြောင့် ကြွခင်းချက်မရှိမှန်သော စကားပင်ဖြစ်သည်။ သေခြင်း (မရဏ)ကို မလွန်ဆန်နိုင်သောစကားမှာ အထူးပြောရန်မလိုပေ။ ချစ်ခင်မြတ်နိုးအပ်သော သူတို့နှင့် နာနာဘာဝ ဝိနာဘာဝ ကွဲခြင်းကို မလွန်ဆန်နိုင်ဆိုရာ၌ နာနာဘာဝကို ရှင်ကွဲကွဲခြင်း၊ ဝိနာဘာဝကို သေကွဲကွဲခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ်ယူလျှင် ချစ်သောသူတို့နှင့် ရှင်ကွဲကွဲခြင်း၊ သေကွဲကွဲခြင်းတို့ကို မလွန်ဆန်နိုင်ဟု ဆိုရာ ရောက်သည်။ ဤတွင် သေကွဲကွဲခြင်းကို မလွန်ဆန်နိုင်သောစကားကို အထူးစဉ်းစားရန်မလို၊ ရှင်ကွဲကွဲခြင်းကို မလွန်ဆန်နိုင် ဆိုသောအချက်ကိုကား စဉ်းစားစရာရှိသည်။

ရှင်ကွဲကွဲခြင်းဟူသော စကားကို အများနားလည်ထားသည့်အတိုင်း ယခုဘဝ တွင် အသက်ရှင်လျက် အရပ်တစ်ပါးစီ ကွဲကွာနေခြင်းဟု အနက်ယူ၍ နာနာဘာဝကို ရှင်ကွဲကွဲခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ်ယူလျှင် လူတိုင်းလူတိုင်းသည် ချစ်သောသူနှင့် မုချ အရပ် တစ်ပါးစီရောက်ကာ ရှင်ကွဲကွဲရသည်။ ဤသို့ ချစ်သောသူတို့နှင့် ရှင်ကွဲကွဲရသည့် အဖြစ်ကို မည်သူမှမလွန်ဆန်နိုင်၊ မိန်းမတိုင်း၊ ယောကျာ်းတိုင်း၊ လူတိုင်း၊ ရဟန်းတိုင်း မုချတွေ့ကြုံရမည်ဟု ဆိုရလိမ့်မည်။ ဤသို့ကား မဟုတ်ချေ။ ချစ်သောသူတို့နှင့် ရှင်ကွဲ မကွဲသောသူတွေ လောက၌ များစွာရှိလေသည်။

အဘိဏ္ဍသုတ်၌ပင် အဆိုပါစကားကို ထပ်ဆင့်ချဲ့ထွင် ဟောကြားရာ၌-

“ငါတစ်ယောက်တည်းသာလျှင် ချစ်ခင်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော အရာအားလုံး တို့နှင့် နာနာဘာဝကွဲ ကွဲရသည်၊ ဝိနာဘာဝကွဲ ကွဲရသည်မဟုတ်၊ ဤဘဝသို့လာခြင်း၊ အခြားဘုံဘဝသို့သွားခြင်း၊ စုတေခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းရှိသည့် သတ္တဝါမှန်သမျှ အားလုံးတို့သည် ချစ်ခင်အပ်မြတ်နိုးအပ်သောသူတို့နှင့် နာနာဘာဝဖြစ်ရသည်။ ဝိနာ ဘာဝ ဖြစ်ရသည်ဟု ဆင်ခြင်၏။” ဟု သတ္တဝါအားလုံးပင် ချစ်သောသူတို့နှင့် နာနာ ဘာဝကွဲ ဝိနာဘာဝကွဲ ကွဲရသည်ဟူ၍ ပါရှိသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏စကားသည် ကြွခင်းချက်မရှိ မှန်ရမည်။ နာနာဘာဝကို ယခုဘဝတွင် တစ်ရပ်စီ ကွဲကွာနေခြင်းဟူသော ရှင်ကွဲကွဲခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ်ယူလျှင် ယင်းသို့ ရှင်ကွဲမကွဲသူများလည်း ရှိသောကြောင့် ကြွခင်းချက်မရှိ မှန်သည်ဟု ဆိုဖို့ခက်လေသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် နာနာဘာဝဆိုသော စကား၏အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို စဉ်းစားဖို့ လိုလာ လေသည်။ ဇာတိယာ နာနာဘာဝေါ- ဆိုသော အဋ္ဌကထာစကားအရ ချစ်ခင်သူ နှစ်ယောက်တွင် တစ်ယောက်ယောက်က သေလွန်ပြီးနောက်ဘဝတွင် နတ်ဖြစ်သွားလျှင် လူနှင့်နတ် ဇာတ်ချင်းမတူတော့ချေ။ ယင်းကို နာနာဘာဝဆိုသည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။ တစ္ဆေသရဲဥစ္စာစောင့်တို့ကို နာနာဘာဝဟု ခေါ်ခြင်းမှာ ဤအဓိပ္ပါယ်ပင် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ သေပြီးနောက် တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သွားလျှင်လည်း လူနှင့် တိရစ္ဆာန် ဇာတ်ချင်း မတူသဖြင့် နာနာဘာဝဟုပင် ဆိုရသည်။ သေပြီးနောက် လူ ပြန်ဖြစ်စေကာမူ ဒီဘဝ ဆင်းရဲသားက နောင်ဘဝတွင် မင်းမျိုးဖြစ်လျှင် ဆင်းရဲသားမျိုးနှင့် မင်းမျိုး ဇာတ်ချင်း မတူသဖြင့် နာနာဘာဝဟုပင် ဆိုရလိမ့်မည်။ ဤကား ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် တခြားစီ ဖြစ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍

ချစ်ခင်သူနှစ်ယောက်တွင် တစ်ယောက်ကသေပြီး ဟိုဘဝတွင် လူပြန်ဖြစ်၍ ဘဝဇာတ်ချင်း (လူဟူသောဘဝချင်း) တူလျက် ဆင်းရဲသား မျိုး၌ပင် ဖြစ်၍ အမျိုးဇာတ်ချင်းလည်း တူသော်လည်း ပထမဘဝက သေပြီး နောက်ဘဝမှာ ဖြစ်သော ဆင်းရဲသားဖြစ်၍ ဟိုဘဝ ချစ်ခင်သူနှင့် မဆိုင်တော့ချေ။ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ကို ဝိနာဘာဝဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဤကား သေခြင်းအားဖြင့် တခြားစီ ဖြစ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

သတ္တဝါတို့သည် ဘယ်လောက်ပင် ချစ်ခင်ကြသော်လည်း ချစ်ခင်သူများနှင့် တနေနေတွင် ပဋိသန္ဓေဘဝဇာတ်ကို အကြောင်းပြု၍ တကွတပြားစီ ဖြစ်ကြရသည်။ (ဤစကား၌ ယခုဘဝနှင့် နောင်ဘဝသာမဟုတ်ဘဲ နောင်ဘဝ သံသရာ၌ တစ်ယောက် ကလူ တစ်ယောက်ကနတ် စသည်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေဇာတ်အားဖြင့် တကွတပြားစီ ဖြစ်ရ ခြင်း သည်လည်း ပါဝင်နိုင်သည်) သေခြင်းကို အကြောင်းပြု၍တကွတပြားစီ ဖြစ်ကြရ သည်။ ဤစကားတွင် ဘဝ သံသရာတစ်ခု၌ ဘဝတူဖြစ်ရကာမူ တစ်ယောက်ယောက်က သေလွန်သဖြင့် ကွဲကွာခြင်းလည်း ပါဝင်နိုင်သည်။) ဤသို့ ဘဝဇာတ်ကို အကြောင်းပြု၍ တကွတပြားစီဖြစ်ရသည့် ဝိနာဘာဝသဘောကို မည်သူမှမလွန်ဆန်နိုင်ဟုယူ လျှင် ကြွခင်းချက်မရှိ မှန်နိုင်သည်။

နာနာဘာဝ၊ ဝိနာဘာဝ၊ အညထာဘာဝ ဆိုသောစကားများမှာ ချစ်ခင်သူတို့နှင့် ကွေကွင်းကွဲကွာခြင်း ဟူသော အဓိပ္ပါယ်တစ်မျိုးတည်းကိုပင် ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးမှ ကြည့်ပြီးပြောဆိုသော အဓိပ္ပါယ်ဟု ပရိယာယ်စကားများ ဖြစ်သည်ဟုယူလျှင် ရလိမ့်မည် ဟု သဘောရသည်။ သတ္တဝါမှန်သမျှသည် ကိုယ့်ကံကိုယ်ထမ်းပြီး ကိုယ့်လမ်းကိုယ် သွားရမည်သာဖြစ်သဖြင့် ချစ်ခင်သောသူတို့နှင့် တကွတပြားစီဖြစ်ကာ ကွေကွင်းကွဲကွာ ကြရမည်သာဖြစ်သည်။ ပဋိသန္ဓေ(ဘဝဇာတ်) အားဖြင့်လည်း တကွတပြားစီ ဖြစ်ကြရ မည်။ (နာနာဘာဝ)၊ သေခြင်းအားဖြင့်လည်း တကွတပြားစီ ဖြစ်ကြရမည်။ (ဝိနာ ဘာဝ)၊ တယောက်တဘဝဖြစ်ကာ ဘဝအားဖြင့်လည်း တကွတပြားစီ ဖြစ်ကြ ရမည်။ (အညထာဘာဝ)ဟု ဆိုလိုသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ နာနာဘာဝကို ဇာတ်အားဖြင့် ကွဲကွာခြင်း၊ ဝိနာဘာဝကို သေကွဲ ကွဲခြင်း၊ အညထာဘာဝကို ဘဝအားဖြင့် ကွဲကွာခြင်းဟု အနက်ပြန်လျှင် သင့်လျော် မည်ဟု သဘောရသည်။

ဒဂုန်-ဦးထွန်းမြင့်

၁၃၃၁-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း ၂-ရက် (၁၇-၄-၆၉)။

မဟာစည်ဆရာတော်၏အမြင်

ဒကာ ဦးထွန်းမြင့်

ဦးထွန်းမြင့်၏ဆောင်းပါးကို (၂၀-၄-၆၉) နေ့ကရသည်။ ဝေဘ်ရန် တောင်းပန်သောကြောင့် မိမိ၏သဘောဉာဏ် သက်ဝင်သည့်အားလျော်စွာ ဝေဘ်ရန် အကြံပေးလိုက်သည်။

ဆောင်းပါး၌

(၁) နာနာဘာဝ၊

(၂) ဝိနာဘာဝ၊

(၃) အညထာဘာဝ - ဟူသော ပါဠိ ၃-ပုဒ်နှင့် ၃-ပုဒ်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို တိတိကျကျ ဖော်ပြထားပေသည်။ ထိုတွင် အမှတ် (၂) ပုဒ်နှင့် အမှတ် (၃) ပုဒ်တို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်များမှာ အကွဲအပြား မရှိသော ကြောင့် အကျယ်စိစစ် ဝေဘ်ရန် မလိုပါ။ အမှတ် (၁) နာနာဘာဝ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ် မှာမူ ရှေးဆရာအချို့တို့၏ အနက်နှင့် ကွဲပြားလျက် ရှိသောကြောင့် ယင်းကိုသာ စိစစ် ဝေဘ်ရန် လိုပါသည်။

ဦးထွန်းမြင့်၏ ဆောင်းပါး၌ (၁) နာနာဘာဝ ပဋိသန္ဓေ (ဘဝဇာတ်) အားဖြင့် တကွဲတပြားစီဖြစ်ခြင်းဟု အနက် အဓိပ္ပာယ် ပြန်ဆိုထားခြင်းသည်၊ ဇာတိယာ နာနာ ဘာဝေါဟု ဖွင့်ပြထားသော အဋ္ဌကထာနှင့် ညီညွတ်သည်ဟု ယူဘွယ် ရှိပါပေ၏။ သို့ရာ တွင် ထိုသို့အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ယူပါမူ သေပြီးသည့်နောက်မှ ကွဲခြင်းကိုသာ ပြရာ ရောက်၏။ မသေခင်ကွဲနိုင်သည်ကိုကား မပြနိုင်။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ချစ်ခင်တပ်စွဲခြင်းကို ပယ်နိုင်အောင် ဆင်ခြင်ဖို့ဟောသော အဘိဏှသုတ်သည် ရှင်ကွဲကွဲသူတို့အတွက် အထောက်အပံ့မရနိုင်ပဲ ရှိလေရာ၏။ ထိုပြင် နာနာဘာဝသည် သေပြီးမှကွဲခြင်း ဖြစ် သောကြောင့် ပါဠိ၌ ဝိနာဘာဝေါ နာနာဘာဝေါဟု သေဖြစ်အစဉ်ဖြင့် ဟောသင့်သကဲ့ သို့လည်းရှိ၏။ ထိုပြင် နာနာဘာဝနှင့် အညထာဘာဝသည် ရောရှုက်လျက်လည်း ရှိ၏။

အချို့သော ရှေးဆရာတို့ကမူ နာနာဘာဝကို ‘ရှင်ကွဲကွဲခြင်း’ ဟု ပြန်ဆိုထား ကြကြောင်း ယင်းဆောင်းပါး၌ပင် ဖော်ပြထားပေသည်။ ထိုအလိုအားဖြင့် စီးပွားရေး ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ စိတ်သဘောကွဲပြားခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ဘေးဒဏ် တမျိုးမျိုးကြောင့် ဖြစ်စေ၊ ဇာတ်အယူစသည်ကြောင့်ဖြစ်စေ ချစ်အပ်သောသူတို့နှင့် မသေမီမှာပင် ကွဲပြားနိုင်သည်ကို ဆင်ခြင်ထားခြင်းဖြင့် ချစ်ခင်တပ်စွဲမှုလျော့ပါး၍ မသေမီကွဲပြားခြင်း ကိုလည်း သည်းခံနိုင်ဘွယ်ရာ အကြောင်းရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ နာနာဘာဝကို ရှင်ကွဲဟု ပြန်ဆိုခြင်းက ပို၍လေးနက်ကျယ်ပြန့်သည်ဟု ထင်မိ၏။

သို့သော် ထိုသို့ပြန်ဆိုခြင်းမှာ ခိုင်လုံသော အထောက်အထားရှိဖို့ လိုပါသည်။ ထိုသို့သော အထောက်အထားကိုရှာသော် -

နာနာဘာဝေါတိ သရီရေန နာနာဒေသဘာဝေါ၊ ဝိပ္ပဝါသောတိ အတ္ထော။ ဝိနာဘာဝေါတိ မရဏေန ဝိယုဇ္ဇနံ။ အညထာဘာဝေါတိ ဘဝန္တရူပဂမနေနအညကာရ ပတ္တိ။ ဟူသော ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာ (ဒုတိယတွဲ နှာ ၂၆၆) ကို တွေ့

ရ၏။

နာနာဘာဝဟူသည်မှာ ကိုယ်အားဖြင့် အသီးအခြားအရပ်၌ဖြစ်ခြင်း (တည် ခြင်း) တည်း။ ကွေကွင်းကွေကွာခြင်း ဤကား ဆိုလိုသောအနက်။ ဝိနာဘာဝ ဟူသည် မှာ သေသဖြင့် မယှဉ်ခြင်း ကွေကွာခြင်းတည်း။ အညထာဘာဝ ဟူသည်မှာ ဘဝ တစ်ပါးသို့ ရောက်သဖြင့် အခြားတပါးသော အခြင်းအရာသို့ ရောက်ခြင်းတည်း။ (ယင်း၏ မြန်မာပြန်)

အထက်ပါဋီကာ၌ နာနာဘာဝပုဒ်ဖြင့် သေပြီးမှ ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းကို မဆိုလို မသေမီပင် အရပ်တပါးသို့ရောက် လျက် ကွေကွင်းကွေကွာခြင်းကို ဆိုလိုကြောင်း ထင်ရှား ၏။ သို့ဖြစ်၍ နာနာဘာဝကို ရှင်ကွေကွာခြင်းဟု အနက်ပြန်ကြ သော ရှေးဆရာတို့သည် ဤဋီကာကိုလည်း မှီ၍ အဓိပ္ပါယ်ထွက်အားဖြင့် ပြန်ဆိုကြဟန် ရှိပေသည်။

သို့ရာတွင် ယင်းဋီကာကိုလည်း ဇာတိယာနာနာဘာဝေါ- ဟုဖွင့်သော အဋ္ဌကထာနှင့် နှီးနှောဖို့ လိုပါသေးသည်။ ဤ အဋ္ဌကထာအဖွင့်၌ ဇာတိယာ-အရ ပဋိသန္ဓေယူကာမျှ ဘဝအသစ်၌ဖြစ်ကာမျှဖြင့် အသီးအခြားဖြစ်ခြင်း၊ ကွဲပြား ခြင်းကို အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုလိုပါမူ ဖော်ပြပါ ဝိမတိဋီကာအဖွင့်သည် ဤအဋ္ဌကထာနှင့် မညီဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။

သို့သော် ထိုအဋ္ဌကထာ အဘောဂကို ယင်း၏အဖွင့်ဋီကာ၌ ဇာတိယာတိ ဇာတိအနုရူပဂမနေန။ နာနာဘာဝေါ ဝိသံ ဘာဝေါ အသမ္မဒ္ဒဘာဝေါ (ဒီ၊ ဋီ၊ ၂၊ ၁၆၃) ဟု ဖွင့်ထား၏။ အကယ်၍ ဘဝအသစ်၌ ဖြစ်ကာမျှဖြင့် ကွဲပြားခြင်းကို ဆိုလိုပါမူ ဇာတိယာကို ဤဋီကာ၌ ဇာတိအနုရူပဂမနေန ဇာတိအားလျော်စွာသွားခြင်း ဖြစ်ခြင်း ဖြင့်ဟု မဖွင့်ပြတန် လေရာ၊ စင်စစ်သော်ကား ဇာတိအားလျော်စွာသွားခြင်း ဖြစ်ခြင်း ဖြင့်ဟု ဖွင့်ပြခြင်းသည် အဋ္ဌကထာ၌ ဇာတိယာဖြင့် ဇာတိမျှဖြင့် ကွဲပြားခြင်းကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်။ ဇာတိအားလျော်စွာ သွားခြင်းဖြစ်ခြင်းအားဖြင့် ကွဲပြားခြင်းကိုသာ ဆိုလိုသည်ဟု သိစေ၏။ ဇာတိအားလျော်စွာ သွားခြင်းဟူသည်မှာ အဘယ်နည်းဟု ဆင်ခြင်လျှင် တွေ့ဆုံခြင်း ကွဲ ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော ကာမရူပ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပြီး သောသူအား ယင်းသို့ဖြစ်ပြီးသည့် အချိန်မှစ၍ မသေမီ အတွင်း တွေ့ကြုံသွားရခြင်း ဟူသမျှကို ဆိုလိုသည်ဟု ယူသင့်၏။ ချစ်သူတို့နှင့် တွေ့ဆုံပေါင်းသင်းရခြင်းလည်း ပါ မည်။ ကွဲပြားရခြင်းလည်း ပါမည်။ ထိုတွင် ဤဋီကာ ကွဲပြားခြင်းကို ပြသောအရာ ဖြစ်သောကြောင့် အကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာကြောင့် တနည်းနည်းဖြင့် ကွဲပြားကြမည်မှာ မလွဲသာမရှောင်သာသော အချက်ဖြစ်သည်။ အချို့နှင့် အသက်ရှင်စဉ်မှာပင် ကွဲရမည်။ အချို့နှင့်မူ သေသောအခါ ကွဲရမည်။ ထိုတွင် သေ၍ကွဲခြင်းကို ဝိနာဘာဝေါဖြင့် ပြ လတ်ဖြစ်သောကြောင့် မသေမီအသက်ရှင်စဉ်မှာပင် ဇာတိပဋိသန္ဓေအားလျော်စွာ အကြောင်းတမျိုးမျိုးကြောင့် ကွဲ ခြင်းကို နာနာဘာဝေါ-ဖြင့် ပြသည်ဟု ယူသင့်၏။ ဤသို့ယူလျှင် ပါဠိနှင့် အဋ္ဌကထာ၊ အဋ္ဌကထာနှင့် ဒီဃနိကာယ် ဋီကာ၊ ယင်းဋီကာနှင့် ဝိမတိဋီကာ ဤကျမ်းအားလုံး မကွဲပြားမဆန်ကျင်ပဲ တညီတည်းဖြစ်ခြင်း၊ နာနာဘာဝ ကို ရှင် ကွဲဟုပြန်ဆိုသော ရှေးဆရာတို့၏အဆိုနှင့်လည်း ညီညွတ်ခြင်း၊ မသေမီဟု ခြင်းပါ သိမ်းယူနိုင်သောကြောင့် အနက် အဓိပ္ပာယ်သာ၍ ကျယ်ပြန့်လေးနက်ခြင်း ဟူသော အကျိုးများလည်း ရှိပါသည်။

အပိုအလွန်များကို ဖော်ပြခြင်း

ထို့ပြင် ဦးထွန်းမြင့်၏ဆောင်းပါး၌ “နာနာဘာဝ ဝိနာဘာဝ ကွဲပြားခြင်းကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟုပြဆိုထားသော စကားများမှာ အပိုပင်ဖြစ်သည်။ ပါဠိ၌ ဇရံ အနတီတော ဗျာမိ အနတီတော၊ မရဏံ အနတီတော - ဟု ရှိသော်လည်း နာနာဘာဝံ ဝိနာဘာဝံ အနတီတော-ဟူ၍ကား မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ယင်းစကားပိုကိုပင် အရင်းခံ၍ ဝေဘန်စိစစ်သော စကားလည်း အပိုပင် ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ဘဝတိုင်းမှာပင် သတ္တဝါတိုင်း ဗျာမိကိုမလွန်နိုင်ဟူသော အနက်ကို ယူကာ နာနာဘာဝကိုလည်း မလွန်နိုင် ဟူသောအနက်ကို ယူစေလိုသဖြင့် “ချေဆတ် ခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်းလည်း ရောဂါတစ်မျိုးဖြစ်သည်” ဟု ဖော်ပြခြင်း သည်လည်း အကျိုးမရှိပါ။ အကြောင်းမူကား တာဝတိံသာ စသောနတ်များနှင့် ဗြဟ္မာတို့မှာ ထိုနတ်ဘဝ ဗြဟ္မာဘဝ တို့၌ ဗျာမိမရှိသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နာခြင်း သဘောရှိသည်။ နာခြင်းကို မလွန်ဆန်နိုင်သော ဒေသနာကို ယထာ လာဘ ယေဘုယျ ဟူ၍သာ ယူသင့်သည်။ သံသရာ၌ ကျင်လည်နေလျှင် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဗျာမိမဖြစ် နိုင် သော်လည်း နောင်ဘဝတို့၌ ဖြစ်နိုင်သည်ကို ဆိုလိုသည်ဟု၎င်း၊ အနာဂါမ် နတ် ဗြဟ္မာ တို့မှာမူ ယေဘုယျနည်း ဘူတပုဗ္ဗဂတိက နည်းအရဖြင့် ဆိုသည်ဟူ၍၎င်း ယူသင့်၏။ ထို့ကြောင့် နာနာဘာဝပုဒ်၌ ရှင်ကွဲဟုအနက်ပြန်ရာတွင် အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ရှင်ကွဲ မရှိခြင်းဖြင့် စောဒနာဘွယ် သံသယဖြစ်ဘွယ် မရှိပါ။ ထို့ပြင် နာနာဘာဝ - ရှင်ကွဲမရှိ ငြား သော်လည်း ဝိနာဘာဝ သေကွဲမှာ မချရပါပင်။ ထို့ကြောင့် ဤ စတုတ္ထ ပစ္စုပ္ပန်တဗ္ဗဌာနမှ လွတ်သည်ဟူ၍လည်း မရှိနိုင်ပါ။

ထို့ပြင် ဆောင်းပါး၌ လူသေ၍ တစ္ဆေဖြစ်သွားသည်ကို နာနာဘာဝဖြစ်သည်ဟု ဆိုသင့်ကြောင်း ပြဆိုထားသည်ကို လည်း တွေ့ရ၏။ ထိုပြဆိုချက်လည်း မသင့်။ အကြောင်းမူကား ဒီဃနိကာယ်ဋီကာ၌ တတ္ထာပိ မနုဿ ဒေဝေါ ဟော ဟီတိ အာဒိနာပိ ယောဇေ တဗ္ဗော - (ဒီ - ဋီ ၂၊ ၁၆၃) ဟူသော စကားရပ်ဖြင့် လူက နတ်ဖြစ်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ် ခြင်း၊ ပြိတ္တာဖြစ်ခြင်းများကို အညထာ ဘာဝေါ - ပုဒ်၏အရ အဖြစ်ဖြင့် ပြဆိုထားသောကြောင့်ပင်။ ထို၌ တစ္ဆေ ဟူသည်မှာ နတ်အညံ့စားသော်၎င်း၊ ပြိတ္တာသော်၎င်း၊ ဖြစ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် လူကသေ၍ တစ္ဆေဖြစ်ခြင်းကို နာနာဘာဝ ဖြစ်သွားသည်ဟု မဆိုသင့်။ မြန်မာတို့က တစ္ဆေကို နာနာဘာဝဟုခေါ်သည်မှာ အမျိုးမျိုးအထွေထွေ ဖန်ဆင်းပြတတ်သောကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။

နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် ဇာတိယာ နာနာဘာဝေါဟူသော အဋ္ဌကထာ၊ ဇာတိယာတိ ဇာတိအနုရူပဂမနေန၊ နာနာဘာဝေါ ဝိ သုံဘာဝေါ အသမ္မဒ္ဒဘာဝေါ-ဟူသော ယင်း၏ အဖွင့်ဋီကာ၊ နာနာဘာဝေါတိ သရီရေန နာနာဒေသဘာဝေါ၊ ဝိပွဝါ သောတိ အတ္ထော

- ဟူသော ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာတို့နှင့်၎င်း၊ ရှင်ကွဲကွဲခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ပြန်ဆိုသည့် အချို့သော ရှေးဆရာတို့၏အဆို

နှင့်၎င်း၊ ညီညွတ်စေရန် နာနာဘာဝေါ-ပုဒ်ကို ဖြစ်ခြင်း

-ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဝါ ဖြစ်မိသော ပဋိသန္ဓေအားလျော်စွာ သွားခြင်း ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့် အသီးအခြားဖြစ်ခြင်း အကြောင်းတမျိုးမျိုးကြောင့် ရှင်ကွဲကွဲခြင်းဟု အနက်ပြန်ဆိုခြင်း က ပို၍ လေးနက်ကျယ်ပြန့်ပါသည်။

အထက်ပါအတိုင်း နာနာဘာဝကို ရှင်ကွဲဟုပြန်လျှင် ကံအားလျော်စွာ ဘဝ အသစ်၌ဖြစ်ခြင်းဖြင့် ကွဲပြားခြင်း ကြွင်းကျန်ရာသည် မဟုတ်လောဟု မေးဖွယ်ရှိပါ သေး၏။ ကျန်သည်ဟု မဆိုသင့်ပါ။ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ- ဟု ၂-ပုဒ်မျှ ဟော သော ဒေသနာ၌ ဝိနာဘာဝ-အရတွင် အတွင်းဝင်သွားသည်ဟူ၍သာ ယူသင့်ပါသည်။ အညထာ ဘာဝေါနှင့်တကွ ၃-ပုဒ်ဟောရာ၌မူ ယင်း အညထာဘာဝ၌ အတွင်းဝင်သည် ဟူ၍ ယူ ဆသင့်ပါသည်။ အယူကွဲလျှင် အငြင်းအခုံဖြစ်လျက် ဘေးသင့်ဒုစေတတ်သည်ကိုလည်း သတိပြု စေလို၏။

(အရှင်သောဘန)

မဟာစည်ဆရာတော်

သာသနာ့ရိပ်သာ - ရန်ကုန်။

၁၃၃၁-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၃) ရက်၊ စနေနေ့

(၃၊ ၅၊ ၆၉)